

ZFA dr. Ivana Ivančana

12.06.2016. – KD Vatroslav Lisinski, 19:30 sati

Stručni izvještaj

Koncert je održan u punoj dvorani V. Lisinski kako i dolikuje tako velikoj obljetnici ansambla. Veseli me činjenica da sam ovog puta srela mnoge kolege etnologe te brojne amaterske, ali i profesionalne plesače jer smatram da bi svaki folkloroš trebao pogledati sve koncerte zagrebačkih ansambala. Zahvaljujem Upravi ansambla koja mi je dodijelila mjesto iz kojeg sam adekvatno mogla zapažati sva odjevna rješenja jer kao bivša članica istog ansambla zadužena upravo za garderobu uvijek sam puna očekivanja ali jednako tako i rigoroznija promatrajući poštuju li se i dalje principi koje sam usađivala.

ZFA Dr. Ivana Ivančana započeo je svoj ovogodišnji koncert koreografijom dječjih pjesama i plesova Bilogore „*Za gorom zelenom*“, koja su bila uredno i primjereno odjevena. Kod mlađe skupine potrebno je malo više pažnje skrenuti na usklađivanje duljina, dok je kod starije skupine upitna pozicija mašni, koje bi ipak trebalo pozicionirati malo bliže vratu.

Uslijedile su pjesme i plesovi Slavonije „*Ej grišće plandovišće*“ u izvedbi veterana. Ova izvedba se ne može nazvati veteranskom, budući da su svi segmenti bili na razini ansambla, pa tako i odijevanje, iako su bile primjetne oscilacije u duljinama sukanja kod plesačica.

Koncert FA započeo je antologijskim „*Prigorskim plesovima*“. Djevojke su bile lijepo i primjereno odjevene i počešljane, momci također uredni, no duljine košulja nisu bile usklađene, a budući se radi o prvoj točki programa za koju imamo beskrajno vrijeme pripreme na raspolaganju, morale su biti bolje. Sugerirala bih da ubuduće ukoliko imate različite nijanse temeljnog ruha, u ovom slučaju žuto i bijelo, pokušate sastaviti komplete u istoj nijansi, iako ovako nije pogrešno, ali je scenski prihvatljivije kada je usklađeno.

Djevojke koje su izvodile „*Gradišćanske jačke*“, primjerno su pokazale kako treba izgledati ansambl odjeven u prvu točku programa. Uredno počešljane, izglačane te poravnatih donjih rubova plijenile su pozornost.

„*Devetstopetnajsto leto*“ izveli su nam dobro raspoloženi i uredno odjeveni svirači sa više-manje poravnatih košuljama, dok je solist je bio uredan i vrlo dojmljiv.

„*Ideju regruti*“, pjesme i plesovi Međimurja, započeli su uredno odjeveni momci, nažalost neusklađenih duljina košulja, a jedan je imao preuske trake. I ove godine pažljivo su odabrane boje *tibeta* postigle vrlo visok stupanj kolorita i likovnosti, a savršeno složena oglašnja i ispeglane pregače bile su pravi praznik za oči. Lijepu sliku malo su narušile dvije suknje koje su duljinom odskakale od ostalih.

Djevojke iz Ražanca, bile su uniformirane te uredno odjevene, izglaćanih pregača i relativno uredno složenih oglavlja. Ipak, jedna je imala malo dužu, a druga malo kraću suknju i pregaču. No, sve u svemu djelovale su vrlo uverljivo i moćno.

Fragment baranjskog svadbenog običaja „*Kad te moji svatovi probude*“ izvele su uredno odjevene djevojke, pravilno složenih oglavlja, većinom usklađenih duljina osim jedne prekratke haljine i jednih spuštenih rukava koji su trebali biti podignuti. Uz to do kraja točke su „iscurile“ jedne ženske čarape, a ispala je i jedna papučica plesačice. Momci bi trebali bolje raspodijeliti pregače prema duljinama, inače uredni i dosljedni.

Bunjevačke motive iz kajdanke **Marijana Makara** izveli su nam veseli i uredni svirači, no duljine košulja bile su neujednačene kao i u prethodnoj točki, budući se nisu imali prilike presvući.

Pri izvođenju točke „*Na Baniji bubanj bije*“ djevojke su zablistale u originalnim primjercima. Unatoč tome što je jedna bila mrvicu kraća, zaista su plijenile pažnju. Veseli me činjenica da su to nošnje iz fundusa ansambla, što znači da je ansambl u mogućnosti nabavljati nošnje na samom izvoru – terenu.

„*Ženina volja*“ izvedena je u svojoj već dobro znanoj odjevnoj varijanti, nažalost neusklađenih duljina donjih rubova u većini slučajeva, a jednoj je djevojci pregača „visila“ u stranu. Iako je ovoj izvedbi prethodila pauza, očito je došlo do pada koncentracije tijekom odijevanja jer zasigurno ovako nije bilo zamišljeno. Frizure su bile primjerene i uredne, a posebno bih pohvalila držanje ispod tzv. *mašljera* odnosno *pantleka*, tako da se pri vrtnji postigne željeni efekt. Momci su bili dosljedni i uredni.

Dalmatinsko kolo-poskočicu izvele su nam uredne djevojke pravilno složenih oglavlja te usklađenih duljina donjih rubova i s promišljeno raspoređenim pregačama. Momci su bili uredni, jedino su solistu pred kraj skliznule čarape jer nisu bile dovoljno učvršćene.

Koreografiju „*Zagorski drmešari*“ kao i prošle godine djevojke su nosile s primjerenim brojem podsuknji, uz ispeglane falde te uredno počesljane djevojačke pletenice što je bilo zaista užitak gledati. Jedni koralji nisu bili učvršćeni pa su završili na leđima, a kod momaka koji su također bili uredni, možda bi malo više pažnje trebalo obratiti na raspodjelu prsluka sukladno proporcijama plesača.

„*Op dikac naš je Lapac*“ prikazana je u malo drugačijoj odjevnoj varijanti, nego do sada. Naime, svi momci nosili su isti tip nošnje, što se, iako vrlo jednostavno, ujedno pokazalo kao i efektno rješenje i osobno mi se svidjelo. Ono što mi se nije svidjelo bile su neusklađene duljine košulja kod momaka te jedne prekratke hlače. Djevojke su bile uredne i usklađenih donjih rubova, no dobila sam dojam da su malo preširoke za dinarski tip ruha ispod kojega ne bi trebale ići podsuknje osim male temeljne, pa molim u budućnosti obratiti pažnju na taj aspekt. Samičar je također bio uredan i raspoložen.

U „*Tamo preko Drave*“ djevojke su izašle na scenu vrlo uredne i usklađenih donjih rubova, no općenito prekratke za prikazani tip nošnje. Uz to su neke od njih, koje nisu nosile prsluke, imale vidljive nabore na leđima što se lako može izbjeći povlačenjem košulje prema dolje nakon što je odjevena. Osam djevojaka koje su ušle kasnije također su bile poravnate iako je jedna bila malo kraća od ostalih. Momci su bili uredni uz neporavnate rubove košulja. Tamburašice su ovaj put također nedovoljno pažnje posvetile usklađivanju duljina tako da slika nije bila zadovoljavajuća.

„Podravskim svatima“ završen je ovaj vrlo težak i dugačak koncert. Sve razlike u duljinama sukanja kod djevojaka ponovile su se i bile su vidljive, budući je došlo do preslagivanja pozicija plesača tako da su se mogle vidjeti sve do sada neprimjećene razlike u duljinama. Zsigurno je moglo biti bolje od prve četvorke pa nadalje u svakoj od „lesa“. Momci su bili uredni uz kako je već rečeno neusklađene rubove košulja.

Zaključno mogla bih reći kako je odjevna komponenta u primjeru **ZFA Dr. Ivana Ivančana** bila na visokoj razini, ali ovog puta su se događale situacije koje do sada nisam susretala (izuvanje obuće) ili barem ne u tolikom obimu (neporavnate košulje u momaka). Ukupno gledajući mogu pohvaliti vrlo visok stupanj svijesti o urednosti na sceni te evidentan trud garderobijera, no očito nije ostalo dovoljno energije i vremena kako bi se posvetili muškim košuljama, kako kod plesača, tako i kod svirača. Uz to su pojedini članovi imali problema u tijeku samog odijevanja, što ukazuje na neiskustvo pa je s njihove strane potrebno uložiti dodatni trud kako bi dosegli zadanu razinu.

Sigurna sam da će garderobijeri naći načina i pomoći nekolicini da prevlada probleme te da će iduće godine koncert biti na još višoj razini što se tiče odjevne komponente.

Katarina Horvatić
diplomirana etnologinja i profesorica pedagogije